... QUIBUS ARGUMENTIS CONTAGIUM ...LERAE ASIATICAE EVINCI POSSIT?

...SSERTATIO
...NAUGURALIS MEDICA

QUAM

...TIOSI MEDICORUM ORDINIS

...CONSENSU ET AUCTORITATE

IN

...EMIA VIADRINA VRATISLAVIENSI

PRO SUMMIS

...EDICINA ET CHIRURGIA HONORIBUS

RITE CAPESSENDIS

...IE XXX. MENS. MARTII A. MDCCCXXXIII

H. L. Q. C.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

...UDOLPHUS ROHNSTOCK

SILESIUS.

VRATISLAVIAE

...TYPIS AUG. BREHMER ET MINUTH.

Opinionum commenta delet dies; naturae j
confirmat.

CICERO.

VIRO

STRISSIMO CELEBERRIMO AMPLISSIMO

J. WENDT

SOPHIAE ET MEDICINAE DOCTORI, HUJUSQUE
SSORI PUBLICO ORDINARIO, GRATIOSI MEDI-
I ORDINIS H. A. PRODECANO, AUGUSTISSIMO
SORUM REGI IN REBUS MEDICIS A CONSILIIS
IS, SUPREMAE AD EXAMINANDUM IN RE ME-
DEPUTATIONIS DELEGATAE ET SCHOLAE ME-
CHIRURGICAE DIRECTORI, COLLEGII MEDICI
BRO, PLURIUM ORDINUM MAJORUM EQUITI,
IEC NON COMPLURIUM SOCIETATUM LI-
TERARIARUM SODALI ETC. ETC.

PRAECEPTORI

FAUTORI AC PATRONO SUO

I OBSERVANTIA ET PIETATIS CULTU

VENERANDO

HUNCE

LIBELLUM ACADEMICUM

GRATI ANIMI DOCUMENTUM ESSE

VOLUIT

AUCTOR

›e cum jam in singulorum hominum morbis, ›s illorum causas investigare et cognoscere, ut naturam ac indolem istorum morborum con- et ita via ad rationalem eorum curandorum um sterni ac muniri possit, recte permagni ır: tamen haec res majorem adhuc sine dubio stulat ac vindicat dignitatem et auctoritatem, ıorbis agitur undique divulgatis et de ratione, iis caveri possit.

lagatio causarum cholerae Asiaticae, qui mor- ıo h. saeculi decimo septimo a Zilla - Jessore sore), oppido ripae Gangis sacri Indorum flu- icino, profectus, temporis spatio quindecim :eviori per universam Indiam et insulas adja- Chinam, Persiam, Syriam usque ad litus ma- literranei, per regnum Moscovitarum vastum d oras maris baltici, per magnam Europae a ripis Vistulae et Danubii usque ad ripas .e, viam suam innumerabilibus insignem fe- neribus, et Americam ipsam septentrionalem t, propterea erat res, quae medicorum ani- mmopere occupabat.

Sententiae illorum, qui causas, cur cholera horribiles fecerit progressus, quaerendas sibi pro suerunt, divisae sunt: dum alii miasma, alii co gium, jam alii duas has causas simul huic m atrocissimo originem et divulgandi occasionem p buisse demonstrare conantur.

Num autem certis argumentis hujus morbi c tagium evinci possit, hac in dissertatione quae nobis visum est. Quum autem neminem huic operam navantem fugiat, scriptores nomine mias tis et contagii res saepe diversissimas significass sub eodem intelligi voluisse, notiones miasmati contagii evolvantur et evolutae fronti hujus li infigantur necesse est; omnis enim, quae a rat suscipitur de aliqua re institutio, debet a defini proficisci: ut intelligatur, quid sit id, de quo di tetur. *)

Miasma (τὸ μίασμα) — a μιάω, μιαίνω inquin inquinamentum, illa est morborum causa, quae at sphaerae contaminationibus ac mutationibus (qnadam qualitate noxia) **) gignitur, et in omn ab ea correptis eundem morbum provocare po non autem in illis sua sponte oritur vel morbi ip vi de integro producitur. ***)

---

*) Cicero de officiis lib. I, 2.

**) Kraus etymolog. Lexicon p. 521.

***) Die asiatische Cholera in Breslau während der M October, November, December 1831, beschrieben von

Haec autem miasmata consistunt, aut

I. in mutata mixtionis aëris atmosphaerici ratione:

a) partium eundem constituentium; (in 100 *voluminibus continet aër atmosphaericus:* 21 *vol. G. oxygenii,* 78,999 *azotici et* 0,001 *acidi carbonici, aquae vaporis circiter vol.* 0,01). *)

b) in admixtone noxiorum gasorum; illis autem materiis exceptis, quae etiam et plerumque quidem sub alia aggregationis forma, quam in illa aëris noxam afferunt, ex. g. Arsenicum, Jodeum etc.

c) *Plerumque autem duo hi status conjuncti inveniuntur.*

Quodcirca progignuntur miasmata diuturna statione aëris in locis undique occlusis, humidis ac ...is, et in quocunque multorum hominum anima... diversorio haud rite ventilato; ex corporibus ...cis, quae in putredinem migrant: nec difficile ...tellectu, quam ob causam paludes peculiare ...am miasma (malariam sic dictam) evolvant; ...ue cloacae, carceres, naves, nosocomia, castra

---

...n den öffentlichen Cholera-Hospitälern angestellt gewe...enen Ober-Aerzten etc. Breslau. 1832. pag. 81.

*) Lehrbuch der theoretischen Chemie von Schubarth. Berlin. 1827. p. 142.

militaria et alia plurima ad suscitanda miasm haud raro fomitem afferant. *)

II. aut in talibus aëris atmosphaerici mutatio bus, quae non chemiam sed potius physi dynamicam spectant: frigoris et calor tempestatis, ponderis, electricitatis etc., c unaquaeque harum rerum ad morbos e ciendos causam exhibere, aut saltem evo vendis noxiis corporibus aëriformibus f vere possit. **)

Quominus autem omnes hae mutationes, quae atmosphaera gignantur, acuratius et investigentur explorentur nostrorum instrumentorum physicali nimia, qua adhuc laborant, imperfectione impedit et fortasse nunquam accidet, praesertim cum tan sit multitudo ac frequentia occasionum, quibus et q litates et partes constituentes fluidi aërii, quo circu fundimur, necessario permutentur, ut nocivae il potentiae inveniantur, jam minus, ut originis cau multiplices detegantur et enodentur.

C o n t a g i u m autem — a contingere — omnem aegroto corpore exortam appellamus materiam, qu cum per congruas vias in corpora sana devene actioni faventia, in his non tantum eundem morbu

---

*) Blumenbachs medicinische Bibliothek. I Bd. p. 173.

**) Philippson, Beiträge zu der Untersuchung über die C lera-morbus. Magdeburg. 1831. pag. 47. — Harless, die Indische Cholera nach allen ihren Bezieh gen. Braunschweig. 1831. pag. 319.

·at, cui originem suam quondam debuerat, sed in illis de integro producitur. *)

ontactus, sine quo nullum contagium propa- otest, ex diversa contagii qualitate ac potestate, ·r aegrotum ipsum, aut per alia, quibus con- ı communicatum est iisque adhaeret, imo per atmosphaericum effici et fieri potest.

ontagia, quae fluido aërio aegrotum circumfuso ılcro utuntur, appellantur diffusilia, ut ab illis, ·ertae cuidam materiae organicae adnexae vi- ·, nec aliter quam hac sanis impertiri possunt, :a nominatis discernantur.

onnulla contagia simul fixa et diffusilia depre- ıtur, ex. g. contagium variolosum.

agni est, ut contagium diffusile a miasmate se- ur, ne duae hae morborum causae diversae in- confundantur, ut quidam scriptores fecerunt, : contagio per aërem disseminato loquuntur, ıe miasma appellant **); dum alii rursus mi- nomine contagii atmosphaerici insigniunt. ***)

;aubii institutiones pathologicae Leidae Batavorum. 1758 ., 250.

·reslauer Aerzte. l. cit. p. 82.

;azette medic. de Paris Tom. II. No. 1 – 44. Janv. Mars. 1831

·ehrends allgem. Repertorium der med. chir. Journalistik es Auslandes. 1831. No. 2. p. 199.

xtrablatt zum allgem. Report. der gesammten deutschen ıed. chir. Journalistik, von Kleinert. No. 4. p. 58.

'id. ibid. p. 69.

leidenreich, die Influenza im Jahre 1831. p. 74.

Miasma, ex definitione supra exhibita, atm sphaerae mutationibus originem suam debet, neq caret nexu arctiori cum variis aëris atmosphaei vicissitudinibus: tempestatis,[*] caloris et frigoris et et plus minusve non tantum hominibus sed etia animantibus nocet, quae in isto aëre spirant vit que degunt; dum contagium non nisi ex organis aegro emanare et ab individuo corpore ad indi duum se tantum propagare potest. A contagio clūdendo te defendere potes; a miasmate nunqu nisi de loco discesseris. Miasma venenorum inst effectum noxae praebet; contagio autem quasi generandi substrata est, qua nititur stupenda eor multiplicatio, quum uniuscujusque contagii virt veluti genitali certa morbi species ex constanti l evolvatur et propagetur.

Quam ob causam non sine injuria contagium c plantarum animaliumve seminibus comparatum est quod re vera in his duobus magna invenitur simi tudo: ut enim semina aptis concipiantur locis n cesse est, priusquam suam singula determina speciem evolvuntur, ita contagia ad morbos pro andos aptis indigent corporibus; ut in illis fecun tionem sequuntur germinatio et spatium, quo pl tae prodeuntes in dies majora incrementa capiunt florent, priusquam nova gignunt semina: ita et m bus ex contagio in infecto corpore exortus stad

[*]) Vid. Gaubii instit. l. c. p. 250.

illis haud dissimilia, infectionis, incrementi et transgredi solet, priusquam contagium istud ·ere potest.

·im autem non in omnibus et singulis corpori-·oclivitas ad unum alterumve inveniatur con-·, necessario ex hoc sequitur, nullum conta-·esse absolutum, id est tale, quod unumquemque ·ualibet ratione inficiat. Variola vaccina et sy- morbi procul dubio contagiosi, satis confir-·meorum veritatem: nam non quisque, cui va-vaccinae insertae sunt, hoc morbo corripitur, ·mnis, qui infectioni syphiliticae corpus suum ·it, ob hanc causam jam fit venereus. *) Quod ·ı omnes et singulos morbos contagiosos quadrat, ·rem pestilentialem, typhum, scarlatinam etc. ·rimariam suam originem debent contagia tali-·orbis, qui sub quibusdam conditionibus, in fun-·ito ad morbum praedispositionis infaustae indi-·is aut universalis, specialium aut universalium ·im incitantium causarum occasionalium pote-·progignuntur. Videmus saltem, et eos morbos, ·iiuscujusque proprio vitio et errore nati singu-·ntum homines invadant, *sporadicos* sic di-·ut scabiem**), tineam capitis***), hydropho-

---

*) Dr. Joh. Wendt, die Lustseuche in allen ihren Richtungen u. s. w. Breslau. 1825. p. 16.

**) Wichmann, Aetiologie der Krätze. Hannover. 1791.

***) J. P. Frank, Epitome de curandis hominum morbis. Lib. IV. p. 187.

biam *) etc., jam hodie sine contagio enasci et t
men contagiosos fieri posse; nec non pandemic
sic dictos, qui ex communi causa multos homines i
grediantur: sive sint climate, natura loci, vive
ratione etc. moti, et has ob causas singulari regi
addicti, vernaculi, plus minus perpetui, sic dicti e
demici, ut lepra orientalis **), febris flava Am
ricanorum etc., sive naturam morborum epidemi
rum (τῶν ἐπιχωρίων) habeant, qui, cum ex cumm
quidem, sed inconsueta, causa profluant non nisi
tempus sese exserunt ***), ex. g. typhus, vari
scarlatina etc. Perperam igitur morbis contagi
opponuntur epidemici †), cum ex illorum praeci
fit indole, ut facillime sub infaustis conditioni
contagium evolvant; imo historia medicinae doc
plurimos nostrorum morborum contagiosorum ex m
bis epidemicis originem duxisse: memineris, quaes
syphilidis ††) et variolae †††).

---

*) Hydrophobiae spontaneae exempla exhibentur in Che
Chirurgie. Bd. I. p. 214.

**) W. A. Haase, über die Erkenntniss und Kur der chro
schen Krankheiten. Leipzig. 1821. Bd. III. 2. p. 275.

***) Vid. Gaubii inst. path. l. c. p. 468.

†) Gmelin in den Zusätzen zu Mason Good, die ostindisch
Cholera. Tübingen. 1831. p. 167.
G. Uffer, Versuch einer Darstellung der Cholera-morb
etc. Pesth. 1832. p. 167.

††) Kurt Sprengel, Versuch einer pragmatischen Geschichte
Arzneikunde. Halle. 1793. Bd. II. p. 563. etc.

†††) Ibid. Bd. II. p. 291.

uid? quod ad excitanda et provocanda conta-
aecipue etiam illae causae aptae inveniuntur,
norbos epidemicos elicere possunt, nominatim
et perdita nutrimenta, sterilitas annonae, bella,
miasmata, et quae sunt cetera; maxime autem
quoad originem adhuc ignotae potentiae noci-
quae quibusdam temporibus peculiarem procli-
a ad certum quendam in omnes morbos plus
ve influentem characterem morbosum, aut ad
quendam morbum gignunt, et quarum effe-
onstitutionem epidemicam appellamus, sine qua
imo aperte contagiosi, ut ex. g. febris pesti-
is, quae, uti experientia docet, certis tantum
ibus saevit, se non undique divulgare possunt,
undique divulgati morbi etiam undique divul-
ausis praedisponentibus indigent.
uodsi autem has potentias a regulari anni tem-
ac tempestatis vicissitudine dependere vide-
effectum earum nominamus constitutionem an-
ut opponatur constitutioni stationariae, quae
ndens ab anni temporibus et conditionibus cli-
saepe integros annos observatur.
cum harum constitutionum stationariarum cau-
ere, effectuumque tantopere discrepantium ra-
reddere aggredimur, mox aërem atmosphae-
mox tellurem originis causam accusantes, fru-
ne hypotheticis demonstrationibus aenigma sol-
onamur; et dum de investigatione harum re-
sperantes cosmicas et sidereas potentias in usum

demonstrationis nostrae vocamus, hac in re aqua penitus haerere profitemur. *)

Haud tamen omittendum est, quod doctus Niebu observavit luculenterque ostendit **), omnes an pestilentes multis rebus, quae in natura accideba animosque plus minusve terrebant, insignes fuisse.

Cum igitur exemplis ab experientia suintis, con tagium in morbis sporadicis et endemicis et epid micis evolvi posse, demonstrasse videamur; quaer tur, qua in classe horum morborum ponenda cholera Asiatica, de qua hic sermo est.

Choleram antiquissimis temporibus in India c cumvagatam esse constat: in opere sanscritico (M so-Neidan) ejusdem jam fit mentio. ***) Item Desguigenes ****), Bontius †), Dellon ††), The naut †††), acta, quae scripta a collegio sanitatis M drasiensi ††††) habemus, et multi alii de hoc mo

*) Breslauer Aerzte l. c. pag. 81.

**) Kleinert's Extrablatt l. c. pag. 319.

***) Gerson und Julius Magazin. Bd. I. pag. 62.

****) Schnurrer, die Cholera-morbus ihre Verbreitung u. s Stuttgart und Tübingen. 1831. p. 63.

†) De medicina Indorum. Lugd Batav. 1642. pag. 136. Harless, die indische Cholera etc. pag. 33.

††) Voyage aux Indes orientales, Amsterd. 1689.

†††) Voyage aux Indes orientales, Paris 1689. vid. Harl c. p. 34.

††††) Report of the epidemic Cholera etc. By. Will. Scott. S cretary tho the med. Board. Madras 1824. vid. Harless c. pag. 37.

morant, qui ex his, quae illi afferunt, humi-
inferiores regiones, quibus alveus Ganges de-
devastabat, saepius autem majore incremento
et divulgabatur. Quod igitur quantumve ex
onibus ab illis, qui choleram in India obser-
„ institutis proficiscitur, ista ibi, fere omnibus
ibus, climate tropico, vicissitudine anni tem-
., natura soli etc. progignebatur; et cum igi-
usae, quae ei faverent, durarent et loco quasi
erent, digna sane videtur, quae nomine morbi
endemici insigniatur. *) At, ut supra jam
nus, haud raro fines patrii soli transiit: et si
ropagatio extra Indiam undique divulgatis, at
uetis, et transeuntibus, causis adjuta esset, no-
morbi epidemici insignienda esset cholera, quod
morbo nostro, qui anno MDCCCXVII ab Jes-
rofectus est, vindicare in animo est.

t, virorum peritissimorum ad exemplar **), no-
1 epidemicorum morborum satis munire videa-
decursum epidemiae universalem decursui morbi
dui speciali (fac, ne morbus morte finiatur) cor-
ndentem imaginem, naturam et formam ipsius
atem exhibere arbitramur. Ut enim morbum
dui certi quidam prodromi antecedunt, et sta-
incrementi stadia acmes et decrementi sequun-

Hasper, über die Natur und Behandlung der Krankheiten der Tropenländer etc. Leipzig. 1831. I. cap. 8–11.
Breslauer Aerzte l. c. pag. 80.

tur, ita et omnem epidemiam eadem stadia per- rere videbimus: dum enim in individuis primo t- pore aegrotis, certis quibusdam symptomatibus adh deficientibus, morbi imago plus minusve indistin videtur, deinde simul cum epidemiae acritate et singulis individuis morbus augetur; nec non e imago distinctissime apparet, ut cum extensione mo in populo grassantis idem in singulis individuis maximus, et cum decremento aegritudinis univer- lis rursus etiam intentio morbi in singulis individ minor fiat tandemque submergatur. Haud min momenti est, quam quantamque vim epidemiae morbos intercurrentes exerceant *): minor est in i- tio eorum, maximus tempore acmes, et decrescit ve- sus finem ipsorum. Sic in febri intermittente ep- demica typus intermittens et in aliis morbis depr- henditur **); sub imperio febrium biliosarum et g- stricarum etiam in aliis morbis biliosa et gastri observabantur symptomota ***); in miliaria epi- mica pneumonitides non sputis, sed miliaria diju- cabantur. †)

*) Schnurrer, Materialien zu einer allgemeinen Lehre e p. 27.

**) Breslauer Aerzte l. c. p. 20 – 23.

***) Max. Stoll, ratio medendi etc. Viennae Austriae. 1780. II

†) Lepecque de la Cloture, Anleitung für Aerzte, epidem. Krankheiten zu beobachten, a. d. Franz. Leipzig. 1 pag. 540.

odsi nunc oculos referimus in constitutionem um stationariam, quae proximis annis domi-, cuique, nisi a studio artis medicae alieno, io occurrit, inde ab anno h. saeculi vicesimo quo in nostris regionibus constitutio stationa-ammatoria desinebat *), ac sensim sensimque titutionem gastrico-nervosam migrabat, et fe-intermittentibus saepe saepiusque occurrenti-complicationibus gastricis in plurimis morbis itibus, quibus morbi intercurrentes, cum in-, tum morbilli, utebantur, campum denique fuisse, ubi per tempus nuperrime praeterlap-iolera foede efflorescere potuisset; et ad sen-i, cardialgias, colicas, alvi profluvia, febres ttentes cholericas et choleram sporadicam, qui hoc ipso tempore, maxime autem proxime prae-innis, frequenter occurrebant, istius epidemiae, hic sermo est, prodromos fuisse, delati vide-In quibusdam locis choleram Asiaticam tam cholera nostras est praegressa, ut difficillima ue morbi diagnosis redderetur **); quum re c ullum symptoma cholerae Asiaticae exstet, lioquin in graviori cholera nostrate non ob-tur, iterumque in cholera Asiatica non inter-

---

reslauer Aerzte l. c.

önigsberger Abhandlungen Hft. II. p. 144. et ibid. p. 164. adius l. c. No. I. p. 8.

dum desideraretur, ex quo innotescit magnam inter utrumque morbum necessitudinem intercedere. *)

Cum equidem cholerae identitatem cum febri intermittente, ut permulti artis periti fecerunt **), ha praesumserim, tamen duo illi morbi certo quodam necessario nexu causarum teneri videntur: non solum quod utrique morbo et constitutio stationaria gastrico-nervosa et eaedem causae occasionales favebant, et febrem intermittentem haud raro symptomata cholerica comitabantur; sed quod febrem intermittentem et choleram undique sese invicem sequutas esse, et utramque facili negotio in typhum abiisse experientia docet.

Nec non influenzam aliqua causarum necessitudine cum febri intermittente et cholera conjunctam esse ex peritissimorum virorum observationibus elucet. Sic tempore influenzae in Europa, ab anno saeculi praeteriti LXXXImo usque ad annum LXXXIIIum, in India dominabatur cholera. ***)

---

*) Vergleiche J. P. Frank, epitome de curund. hominum morbis. Tom. V, II. p. 431.
Harless l. c. p. 109.
Buek, die Verbreitungsweise der epidem. Cholera etc. Halle. 1832. p. 142.

**) Radius, Mittheilungen über die asiatische Cholera. No. 13. p. 91; ibid. p. 93.

***) Schnurrer l. c. p. 44.

nnesley narrat, choleram maxime talibus locis ne saevisse, quae antea a febribus intermitten- occupata fuissent. *)

indgreen et Lichtenstaedt choleram in Mosco- fluenzam secutam esse demonstrant **); eadem Remer de Varsovia, nec non negligit disserere ione, qua istae inter se teneri videantur. ***) t in Silesia febres intermittentes, influenza, cho- oradica et cholera Asiatica sibi succedebant †); ac Berolini ††), Hamburgi, et plurimis locis ut emann observavit, et observata exhibuit. †††)

ualis autem in morbis, qui choleram Asiaticam rediebantur, magna constitutionis epidemicae vis rabatur, talis etiam, cum cholera Asiatica ipsa m originis fomitem cepisset, undique vigebat ul hoc morbo atrocissimo increscente augebatur. nis locis sub imperio cholerae Asiaticae per- s homines, qui hoc morbo gravi non corripie- r, tamen quibusdam symptomatibus cholericis

---

*) Buek l. c. p. 301.

**) Lichtenstaedt, die asiat. Cholera in Russland etc II. p. 124.

***) Remer, Beobachtungen über die epidem. Ch. etc. Breslau. 1831. p. 56. 65.

†) Lorinser, in den Jahrbüchern für wissenschaftliche Kritik. 1831. Sept. 52 - 55. Breslauer Aerzte l. c. p. 20 - 25.

††) von Stosch, die Frage über Contagiosität und Noncontagiosität d. asiat. Ch. Berlin. 1831. p. 18.

†††) Beiträge zur Kenntniss und Behandlung d. asiat. Cholera. Hannover. 1831. p. 24.

(sic dicta cholerina) vexatos esse *), imo aliis morbis cum acutis, tum chronicis, plerumque in exitium aegrotorum choleram subvenisse observatum est. **)

In Silesia et in iis locis, quibus cholera pepererat, symptomata cholerica haud raro obveniebant. ***) Quum autem cholera correptorum numerus decresceret, iterum et decrescebat potentia, quam in alios morbos constitutio epidemica exercuerat, neque minus aegritudinis universalis ratio; denique sub finem cholerae grassantis et minori intentione hunc morbum in singulis aegrotis saevisse constat, cum majorem eorum numerum morti eripere contigerit et Libitinae census minor redderetur. †) Quibus omnibus demonstrasse arbitramur, choleram Asiaticam morbum esse epidemicum.

Neque in usum demonstrationis nostrae dubium argumentum afferatur necesse est: quibusdam locis sub imperio cholerae Asiaticae et animalium morbos symptomatibus cholericis insignes fuisse ††), quum

---

*) Breslauer Aerzte l. c. p. 45. Kleinert l. c. No. 4. p. 39. Radius l. c. Bd. I. p. 30.

**) Breslauer Aerzte l. c. p. 96. Königsberger Abhandlungen Hft. I. p. 27.

***) Breslauer Aerzte l. c. p. 45.

†) Ibid. p. 164; vom 1sten Hundert starben 67, vom 13ten nur 39.
Rhades, Beitrag zur Beantwortung der Frage: ob die Ch. anstekend sey? Stettin. 1832. p. 23.

††) Schnurrer, die Cholera-morbus, ihre Verbreitung etc. Stuttgart und Tübingen. 1831. p. 33.

x his quae attulimus satis pateat, constitutionis nicae potentiam ubique maximi momenti fuisse d evolvendam tum ad divulgandam choleram; i omnia hypothetica, quibus hujus phaeno- causas explicare conati sint viri doctissimi, non unt.

am nec ex sidereis, nec telluricis, nec atmo- ricis mutationibus (ex miasmate), causas originis pagationis hujus morbi examussim definire pos- .

uodsi enim methodum quorundam medicorum aevi sequentes, qui constellationes quasdam orum causas arguere solebant *), causas origi- propagationis cholerae esse sidereas **) arbitra- , primum has causas re vera exstitisse, et n nexum inter illas et choleram adfuisse de- retur necesse est, quod profecto nunquam fieri ; nec quispiam explicare valeret, quamobrem illae sidereae non totam terram, sed tantum m ejus partem infestarent.

Lichtenstaedt l. c. I. 176.

Kleinert l. c. No. 27. p. 426.

Radius l. c. No. 24. p. 79.

Hoechener de pestilitate, t. 2. p. 543. Kurt Sprengel l. . pag. 130.

on Loder, Zusätze zu seinem Sendschreiben. Königsberg. 831. p. 16-19.

Causam telluricam, nominatim terrae motus, cholerae evolvendae et divulgandae ansam praebuisse *); haec opinio dubium adhuc relinquit, cur cholera eas terras invaserit, ubi talia naturae phaenomena desiderabantur; iterumque regionibus pepercerit, in quibus terrae motus frequenter observantur.

Si qui forte demonstrare conentur choleram causae atmosphaericae (miasmati) originem et divulgandi facultatem debuisse **):

a) *hoc miasma vel in India progignebatur, et inde usque ad nos deportabatur;*

b) *vel ubique sua sponte evolvebatur.*

Primum, quod nempe miasma in India originis fomitem cepisse et inde usque ad nos deportatum esse contenditur, minime respondet aëris atmosphaerici peculiari potestati, qua omnia sibi immixta permutare tandemque expellere potest. Quam immensa autem hujus miasmatis productio in India esse debuerat, quae procul dubio vim suam pestiferam per totam Asiam, Europam in Americam usque extendere valeret. Quanam porro ratione haec miasmatis deportatio de loco ad loca, tempestate ventisque diversissimis, fieri potuisset? —

---

*) Schnurrer l. c. p. 48.

**) Steinheim Bau- und Bruchstücke, Hft. 1. p. 58. Grohmann in Radius Mittheilungen. No. 1. p. 3. Herbst, Untersuchung über die Verbreitungsart d. asiat. Ch. Göttingen. 1832. v. Reider in Radius l. c. p. 7. No. 16, p. 121

Nec circuli meridiani magnetici potentia *); nec sphaerae recessus et aestus, qui bis quotidie indicuntur **); nec rotatio terrae quotidiana circa proprium ***); nec aëris atmosphaerici depra- progressiva †), aliaque hypothetica quidquam :iunt.

Minime autem ad sententiam illam aufugiendum niasma ab individuo corpore ad individuum ge- ioue ejus in sanguine sanorum propagari ††); secundum leges physiologicas in corpore sano tiae nocivae generatio et propagatio cogitari non , non nisi in aegroto, quam materiam autem ie contagii, non miasmatis insignimus.

Plane autem ista propositio absurda refutanda est, miasma cholerae esse homicidarium quoddam lculum (malariam animatam) hominum vesti- s, cuti etc. inhaerens praefatur. †††)

Berliner Cholerazeitung No. 21. p. 171. Radius l. c. No. 36. p. 177.

Hoferichter, in d. allgemeinen medizinischen Zeitung 1831. No. 52.

Die Cholera morbus, oder d. orient. Brechruhr, von einem prakt. Arzte. Stuttgart. 1831. p. 56.

Kleinerts Repertor. p. 108.

Simon j., öffentliche und persönliche Vorsichtsmaassregeln etc. Hamburg. 1831. p. 87.

S. Hahnemann, Aufruf an denkende Menschenfreunde über d. Ansteckungsart d. ansteckenden Ch. Berlin. 1831.

Siemerling, Entschleierung der Cholera, nebst d. Beweise ihrer Nichtansteckung etc. Hamburg. 1831.

Accedamus ad sententiam, quae sibi vindicat, cholerae miasma ubique rerum externarum potentia sua sponte procreatum esse: omnino concedendum est simili ratione, ut ripae Gangis, et ripas Vistulae, Danubii et Viadri evolvendo miasmati favere potuisse, praesertim cum cholera fluminum vicinias, inferiores et humidas regiones prae ceteris amaverit. Quodsi autem nunc causas hujus miasmatis eruere studeamus, et illas secundum nostram miasmatis notionem ponamus in aëris atmosphaerici contaminationibus, vel mutationibus dynamicis, tamen haec sententia permulta dubia movet, cum experientia doceat, choleram Asiaticam diversissimis conditionibus anni temporum, tempestatis, climatis etc., in regionibus paludosis ac montosis, serenissima tempestate ac pluviis ventisque, magno aestu Indiae et Arabiae, ut in nive Moscoviae simili rationi saevisse.

Quae cum igitur hypothetica non sufficiant ad cholerae propagationem extra Indiam explicandam, quaeritur, num contagium sibi solum *), favente con-

---

*) Moreau de Jonnès, Rapport au conseil supérieur de santé sur le choléra-morbus pestilentiel. Paris. 1831. p. 122.
F. von Wedekind, über die Cholera im Allgemeinen und die asiat. Ch. Frankfurt a. M. 1831. p. 47.
Hasper, die epidem. Cholera etc. Leipzig. 1831. p. 15.
Horn und Wagner, wie hat man sich vor der Cholera zu schützen etc. Berlin. 1831.
Marx, die Erkenntniss, Verhütung etc. Carlsruhe u. Baden. 1831. u. v. A.

ione epidemica stationaria, huic morbo divul- occasionem praebuerit, cum omnino con- orum sit, diversissimis conditionibus, temporum, tempestatis, climatum, inum vivendi rationis etc. serpere ab viduo ad individuum, a locis ad loca, isque ad terras. Quae sententia tamen re- ur hisce argumentis:

) *quod permulti nihilominus cholera Asiatica corripiebantur, quamquam nec ullus adfuisset contactus inter illos et aegrotos *): haud raro in locis et domiciliis remotissimis, seclusis, imo in navibus, quibus nulla cum infecto loco adfuerat communicatio **);*

*quod diversissimae causae occasionales huic morbo favebant ***);*

quod ex contagio solo potentia, quam exercebat constitutio epidemica in aliorum mor-

---

Breslauer Aerzte, p. 93. Kröber, in Radius l. c. No. 47. Ibid. No. 30. p. 84. Kleinert l. c. No. 16. p. 251. Lichtenstaedt l. c. I. p. 92. von Loder l. c. p. 17. Schnurrer l. c. p. 71.

Gerson u. Julius Mgz. Bd. 21. p. 20. Ibid. Bd. 23. p. 169. Rigaer Protocollextracte, No. 74.

Wentzke, in der Breslauer Cholerazeitung No. 10. Krauss ibid. No. 12.

Breslauer Aerzte l. c.

Burdach, über die Entstehungsweise der Ch. in Kleinerts Repert. No. 12.

borum characterem et in sanos ipsos homines, explicari non potest.

Verum tamen nullum est dubium, quin cholera Asiatica, cujus naturam et indolem epidemicam supra jam demonstrasse videmur, etiamsi non in omnibus tamen in quibusdam aegrotis contagium procreaverit, quod certe, si ex analogia argumentari liceat, a priori negari non potest, cum, ut omnis aevi experientia docet, morbi epidemici facili negotio contagiosi fiant, imo plurimi fuerint.

Non sum nescius, quosdam opposuisse: tam rapidum hujus morbi atrocissimi decursum, ut assumti veneni haud raro subintraret suspicio, et quod in stadio prodromorum inhiberi possit, contra indolem ejus contagiosam militare; utraque tamen oppositio refellitur argumentis ab experientia sumtis, cum et in peste frequenter decursus velocissimus observetur, nec exempla desint, ubi typho in stadio prodromorum finem imponere licuerit. *) Tunc etiam, ni fallor, demonstretur necesse est, haec symptomata, quae inhibere contigerit, choleram re vera insecuturam fuisse.

Quin etiam indoles et decursus hujus morbi evolvendo contagio favere et respondere videntur, cum in stadio prodromorum cholerae Asiaticae, ut in aliis morbis contagiosis, nec systematis nervorum ganglio-

*) Buek l. c. pag. 156.

affectio primaria *), quam adesse sensus com-
s male affecti symptomata docent, nec deinde
im actionis vitalis adauctae **), quamquam bre-
num sit, desiderentur, priusquam sanguinis cir-
io impeditur, ejusque mixtio mutatur et omnia
ue vitae vincula solvuntur.

Quum igitur a priori nullum argumentum im-
t, quominus choleram in quibusdam aegrotis
gium evolvisse arbitremur, imo quaedam argu-
a huic sententiae faveant, ad evincendum hujus
ni contagium argumenta ab experientia sumta
osteriori) in medium proferantur necesse est.

Haud tamen dissimulandum est, omnia argu-
a, quae manifeste cholerae contagium evincant,
n adhuc nemini contigerit illud veluti contagium
olosum comprehendere, et ab individuo individuo
ere, gravitate quidem, qua pollent mathematica,
re; sed tamen non minorem profecto fidem meren-
cum a vagis et temerariis opinionum commentis
a, simili ratione ut in aliis morbis aperte conta-
s, qui contagio diffusili utuntur, experientiae
iis confirmentur.

Secundum analogiam aliorum morborum conta-
orum cholerae contagium in se — et excretioni-
illorum organorum, quae prae ceteris mutatio-

Breslauer Aerzte pag. 101.

Ibid. pag. 102.

num pathologicarum sedes habentur, et quidem in illis materiis haud dubie quaerendum est, quae in cholera laborantibus sursum et deorsum excernebantur.

Foy, Pinel et Herrmann *), experimenta quidem cum istis materiis instituerunt: sic Foy degustando materiem quam aegrotus evomuerat, idemque cruorem cholera laborantis ad vaccinationis rationem sibi inserendo, quod alterum minus nauseosum experimentum et ipse Pinel instituit, cruore et intestinorum materie utens; tamen, licet nemo illorum experimentatorum cholera correptus sit, nihilominus hujus morbi contagium refutatur, cum quisque bene sciat, nullum contagium esse absolutum, ubique contagium ad morbum provocandum corporibus faventibus indigere, non autem in omnibus et singulis hanc praedispositionem inveniri. Ceteroquin qui ex illorum experimentorum effectu nullum cholerae contagium adesse argumentari velint, et ipsa experientia refutantur, cum canis, qui domini sui vomitu excreta ederat, secundo die diarrhoea et vomitu corriperetur et sub convulsionibus exspiraverit. Sectione cadaveris instituta, omnia inventa, quae in cholera defunctorum cadaveribus deprehenduntur. **)

Ut supra jam exposuimus nullum contagium sine contactu morbum, cui originem suam debuerat,

*) Kleinerts Repert. No. 11. p. 165. 161. No. 4. p. 53.

**) Otto, in Rusts Magazin XXXVI. 2. Kleinert, l. c. No. 36. p. 572.

are potest; quam ob causam, quo cholerae con- clarius evincatur, nunc quaeritur:

num conditiones contactui cholerae afflictorum et sanorum hominum faventes, eaedemque cholerae propagandae faverent;

nec non, an omnia, quibus illorum aegrotorum et sanorum contactus impediebatur, cholerae propagationem coërcere valerent?

nul autem hisce ex quaestionibus colligendum jusnam sit indolis contagium istud, utrum fixum, ius diffusile habeatur, cum in eo simus, ut nta in medium proferamus, quae demonstrent, ntum aegrotorum imo aëris atmosphaerici il- cumfusi contactum oriundae et propagandae e haud raro occasionem praebuisse.

uae sententia autem probatur:

cum propagatione hujus morbi geographica (a loco ad loca, a terris ad terras);

tum propagatione ejus in singulis locis (ab individuo ad individua).

opagationi hujus morbi geographicae prae ce- ota inveniebantur haec:

1) Navigatio.

n. maritima. Omnium scriptorum Moreau nès *) plurima sane collegit exempla, quibus

*) c. pag. 130. etc.

argumentari liceat, choleram navigatione mariti ex uno loco in alterum, haud raro in remotissi loca translatam esse.

Sic in insulam Javam et Sumatram transl est cholera navibus a Malacca vel Siam advectis. *)

In oppidis sinum Persicum adjacentibus prim originis fomitem cepit cholera, adventis navibus infecto Bombay. **)

Imo in insulam remotissimam St. Mauritii (I de France) hic morbus translatus esse dicitur, n quadam ab insula Ceylon ***), secundum aliorum sententiam autem ab urbe Calcutta ****) profe quamquam alii contra contendunt, jam ante adventum hujus navis choleram ibi observatam esse. †)

Haudquaquam tamen negari potest, choleram ab insula St. Mauritii in insulam vicinam Bourb (Reunion), quorundam servorum adventu, qui illam insulam furtim reliquissent, translatam esse. ††)

Non est dubium, quin naves choleram ab ins Java in insulam Celebes et in omnes insulas Philippinas, et inde in ipsas Moluccas transtulerint. †††)

---

*) Harless l. c. pag. 48.

**) Rehmann in Hufelands Journal 1824. Jun. pag. 5. Hasper l. c. pag. 8.

***) Harless l. c. pag. 47.

****) Moreau de Jonnès l. c. pag. 246.

†) Kinnis, in Edinburgh med. and. surg. Journal Bd. 17. p. 25

††) Harless l. c. p. 48.

†††) Kleinerts Repert. No. 2. pag. 6.

ıdem originis causam cholerae exstitisse in
ia Moscovitica Astracano quidam tradide-
)

n. fluviatilis. Quam eximiam et fre-
n occasionem navigatio fluviatilis cholerae pro-
ae praebuerit, ex his praesertim elucet, quod
es quidam aquam hujus phaenomeni causam
ere **), non hominum multorum coetus fre-
.. Tamen memoratu dignum videtur, quod
illorum fluminum ripis, quae ad navigandum
ta inveniuntur, haud raro pepercerit. ***)
Moscovia choleram prae ceteris fluminum ri-
astasse ubique invenimus †); praeterquam et
alia exempla exhibentur. ††)

Viae terrestres mercaturae addictae.

in India cholera praesertim illa loca infestabat,
cum locis, quae illo morbo occupata erant,

Iarless l. c. pag. 56.

eiträge zur Poleoprophylaxis gegen die gangetische Pest
tc. Braunschweig. 1831.

liecke, Mittheilungen über d. morgenländische Brechruhr.
tuttgart. 1831. Bd. II. p. 57.

ichtenstaedt II. pag. 140. Radius Mittheilungen No. 4.
ag. 30.

Iarless l. c. pag. 90.

frequens fuisset communicatio. *) Eadem via Persiam venit cholera, et primum quidem in majora ejus oppida, quae cum India et Arabia in negotiis mercatoriis versantur **); exinde duplicem viam est ingressa, alteram magis septentrionalem in mediam Persiam, alteram occidentalem in oppidum Bassora juxta sinum Persicum, et exinde per vias mercatorias in Syriam usque ad litus maris mediterranei.

Et in Chinam viis mercatoriis choleram pervenisse, ibique propagatam esse constat. ***)

Eadem ratione in Moscovia vias frequentia negotiorum insignes ubique secuta est cholera †); nec mirum videbitur majora oppida uberrimos fontes cholerae divulgandae exhibuisse, quum prae ceteris frequenti hominum communicationi faveant.

3) Exercituum itinera.

Choleram ubique in exercitibus acerrime saevisse, et illos propagationi hujus morbi prae ceteris fomites praebuisse, plurimis argumentis demonstratur, cum in India, tum in Persia et Polonia. Omnino milites propter magna belli onera et incommoda prae-

---

*) Ibid. pag. 45. etc.

**) Ibid. pag. 54. etc.

***) Ibid. pag. 58.

†) Ibid. pag. 67. etc.

ıd morbos epidemicos procliviores inveniun-
ilominus tamen infitiari potest, easdem con-
contagiorum origini et propagationi praeci-
ılgere.

in India *) in exercitibus Anglorum chole-
ime saevit, iisdemque divulgata est. Eadem
a observata. **)

in Polonia exercituum itinera ad choleram
ndam praecipue juvarunt ***); adveniente ex-
ı quibusdam locis et cholera originem et ma-
ementa cepit, iterumque desiit illo deducto. †)
ıdquaquam tamen exercituum itineribus cau-
ıcam propagationis cholerae in Polonia tri-
ossumus. ††)

eregrinatores et advenae locis cholera occupatis.

eau de Jonnès narrat, Indorum festos solen-
evolvendam et propagandam choleram in In-

---

l. pag. 45, 52.
d. pag. 55, 57.
nedy, in Simon die ind. Brechruhr, pag. 241.
bel, Aphorismen über die Brechruhr. Liegnitz. 1831.
. 42.
le, Beobachtungen über die asiat. Ch. Leipzig. 1831.
. 6.
ner, l. c. p. 44, 48.
st, d. asiat. Ch. im Königreiche Polen. Breslau. 1831.
. 21.

dia prae ceteris aptos inventos esse, quum illis fin
homines qui adfuissent hunc morbum ubique sec
transtulerint. *)

Item et peregrinatores, qui sacrorum causa Me-
cam et Medinam venerunt, ibique ingenti str
cholera morbo affligebantur, eundem undique in
loca transtulerunt. **) Nec desunt exempla, q
demonstrant, choleram singulorum hominum adven
qui, cum locis cholera occupatis aliqua communi-
tione uterentur, in alia loca translatam esse. ***)

Imo plura exempla exhibentur, ubi per homi-
nes, licet illos ipsos cholera non corripuerit, hic mo-
bus propagatus esse dicitur. †)

Cum equidem ad sententiam istam, contagi
cholerae Asiaticae in sanguine sanorum progigni
inde propagari, minime accesserim, auctore peri-
simo Jaehnichen ††) potius existimarem, sanos ho-

---

*) Moreau de Jonnès l. c. p. 145.

**) Kleinert l. c. p. 236.

***) Hufelands Journal 1830. August. p. 95.
Marx, die Erkenntniss, Verhütung und Heilung der asiat.
Ch. Baden. 1831. p. 257.
Kleinert p. 51. 52.
Tilesius, neueste ableitende Behandlungsart d. krampfart.
Ch. Asiatica. Leipzig. 1831. p. 42.

†) Lichtenstaedt. II. 113.
Gerson u. Julius Magazin. Bd. 21. p. 211.
Allgemeine Zeitung 1831. No. 254.

††) In Hecker's Annalen 1831. April. p. 391.

simili ratione ut vestimenta contagio contami-
holeram disseminasse, non nisi permulta alia
a ab ipsa experientia sumta docerent, vesti-
raro tantum propagandae cholerae a locis ad
specta inventa esse *), et quae exhibeantur
n dubia adhuc inveniri. **)

ae autem ex propagatione cholerae in singu-
(ab individuo ad individua) in majorem con-
ictoritatem afferri possunt argumenta, nunc
e aggredimur.

perientia quidem docet choleram multis ho-
, quibus cum aegrotis illo morbo afflictis in-
uisset contactus, haud raro pepercisse***), cum
unoquoque individuo talis inveniatur prae-
o, qualis ad morbum huncce efficiendum re-
; neque minus infitiari potest, omnes, qui in
emque loco versabantur, iisdem constitutionis
cae potentiis nocivis obnoxios fuisse: tamen
illa exempla, ubi nec ullam aliam causam

---

inerts Repert. Nò: 20. pag. 317.
htenstaedt. II. 114.
inert l. c. No. 5. p. 86.
eslauer Cholerazeitung No. 7. p. 55.
ner l. c. p. 9.
st l. c. p. 22.
htenstaedt II. p. 107 – 108.
lius l. c. No. 34. p. 149.
inert l. c. No. 27. p. 427.

occasionalem oriundae cholerae comprehendere licuerit, non nisi contactum cum aegrotis, hujus morbi contagium pulchre evincunt. *) Quam sententiam autem hisce argumentis muniri arbitramur:

1) *quod medici et omnes negotio aegrotis ministrandi fungentes prae ceteris hoc morbo affligebantur.*

Annesley quidem narrat, in India perpaucos tantum medicos cholera mortuos esse**); tamen in provincia Moscovitica Astracano ***) duo medici, Tifli ****) autem primo adventu cholerae novem medicorum quatuor obiere; in oppido Saratow †) omnes quatuor medici periere. Moscuae in quibusdam nosocomiis pauci tantum, in aliis tamen major numerus aegrotis ministrandi munere fungentium afflictus est. ††)

Odessae †††) medicorum cholerae afflictorum numerus major erat; duodecim hominum aegrotis ministrandi munere fungentium omnes correpti sunt

*) Breslauer Aerzte p. 93.
Breslauer Cholerazeitung No. 7. p. 54.

**) Gerson u. Julius. Bd. 9. p. 293.

***) Riecke l. c. II. p. 60.

****) Ibid. I. p. 112.

†) Lichtenstaedt I. 208.

††) v. Loders Sendschreiben p. 9.

†††) Edler v. Meyer, einige neue Beobachtungen etc. Wien 1831. pag. 23.

a, duo ipsorum autem in hunc morbum reci-
.

oppido Brody et Leobergae eadem observata
*)

Borussia et ducatu Posnaniensi quatuordecim
mortui sunt. **)

erolini medicorum septem, aegrotis ministran-
quadraginta septem afflicti sunt. ***)

ratislaviae illorum, qui in nosocomiis munere
antur, viginti sex cholera correpti sunt, quo-
utem duodeviginti morti eripere contigit †);
e ipsa illorum, qui negotio aegrotis ministrandi
antur haud parva cohors afflicta est, medico-
uinque tantum correpti, quorum unus obiit. ††)

quod cholera in quibusdam nosocomiis gravissimam cladem edidit, simul ac primum aegroti cholera laborantes recepti erant.

nosocomio militari Beuthenae, duobus militi-
olera laborantibus receptis, die secundo medi-
ui illos curaverat, cholera correptus obiit; brevi
ere omnes afflicti sunt, quibus cum ullo isto-
egrotorum aliquis fuisset contactus: chirurgus,

---

hnitzer, die Ch. contagiosa etc. Breslau. 1831. p. 96.
ust, Einiges über die Ch. Berlin. 1832. p. 82.
erliner Cholerazeitung No. 36. p. 298.
reslauer Aerzte p. 87.
oeppert, in Radius Mittheilungen No. 75. p. 43.

qui sectionem cadaveris cholera defuncti instituerat, famulus, qui in secando cadavere adjuvarat, nec non famulus et ancilla, qui in hoc ipso nosocomio versabantur. *)

Eadem fuit clades, qua cholera Vratislaviae in nosocomio omnium sanctorum illas feminas afflixit, quae cum prima aegroto in uno eodemque cubiculo versabantur: quatuor illarum sunt mortuae, et ipsa ancilla, quae haud dubie cholera defunctae lintea lavasse suspecta habebatur. **)

Praeterquam et multa alia exempla scriptores exhibent. ***)

3) *quod cholera in singulis aedibus et familiis fere semper plures homines corripiebat.*

Haud dissimulandum est easdem conditiones locales, eandem vivendi rationem, in singulis aedibus ad evolvendam choleram attulisse, tamen, quum cholera in quibusdam aedibus, licet optimum habuerint situm, et in singulis aegrotis nulla alia causa occasionalis non nisi contactus comprehenderetur, acerrime saevierit, sententia probatur, contagium illius cladis causam accusandam esse. †)

---

*) Henschel, in Bresl. Cholerazeitung No. 3. p. 18.

**) Ebers, ibid. No. 4. p. 26.

***) Marx l. c. p. 247.
Radius l. c. No. 41. p. 271.

†) Rust l. c. p. 20. Schnitzer l. c. p. 100. Marx l. c. p. 241. Uffer l. c. p. 5.

aud raro singularum aedium incolas certo quo-
rdine corripiebat cholera, saepe illos tantum,
ullum cum aegrotis commercium fuisset. *)
ratislaviae in quibusdam singulis aedibus in-
antur tres ad novemdecim aegroti **); in octo-
ingulis aedibus, quum primum cholera ibi ce-
ifomitem, hebdomade vix praeterlapsa, jam
egroti in iisdem deprehendebantur, ita quidem,
viginti aedibus per tres septimanas, in quin-
dibus per quatuor, in tribus aedibus autem
nque septimanas saeviret cholera, priusquam
geretur. ***)
uaerentibus num haec, quibus aegrotorum et
n communicationem prohibere studebant ho-
eademque et propagationem cholerae Asiati-
ercere valerent, non desunt omnino exempla,
onfirmant, choleram illis regionibus et locis,
cludendo hunc morbum defendere conaren-
ad raro pepercisse †); quum autem ipsa ex-

) rliner Cholerazeitung No. 5. p. 39.
id. No. 30. p. 241.
eslauer Cholerazeitung No. 7. p. 55.
) eslauer Aerzte p. 88.
) eppert l. c. No. 75. p. 45.
) de Jonnès l. c. p. 272.
rx l. c. p. 267.
Loder l. c. p. 5.
inert l. c. p. 228.
htenstaedt I. 208.

perientia doceat, plurimas terras *) et loca, imo aedes et singula individua, quamquam secluderentur, nihilominus cholera correpta esse **), et alioquin quorundam locorum incolas, quibus haud infrequens cum locis cholera occupatis fuisset communicatio, incolumes relictos esse ***): exempla ista bonum effectum seclusionis praebentia ad evincendum cholerae contagium adhiberi non possunt, neque tamen ex eventu seclusionis infelici quispiam concludere queat, choleram ubique nullum contagium evolvisse. E contrario sententia nostra hisce argumentis firmatur:

1) *quod in locis seclusis cholera saepe saepiusque illos homines corripiebat, qui cum locis cholera occupatis in negotiis versabantur, vel tamen ullius communicationis suspecti deprehendebantur* †);

2) *quod illorum hominum, qui propter communicationem propinquiorem cum aegrotis cholerae suspecti seorsum degere cogebantur, haud parva copia hoc morbo affligebatur* ††);

*) Buek l. c. p. 54-57.

**) Vid. h. libelli pag. 21, *) **).

***) Lorinser l. c. p. 420.
Radius l. c. No. 15. p. 120.

†) Harless l. c. p. 48.
Kleinert l. c. p. 51. 52. No. 9. p. 136.
Gerson u. Julius Bd. 21. p. 211; et alia plurima exem-

††) Bresl. Aerzte p. 86.

quod seclusio singulorum aegrotorum, mundities et cura, ne plurimi homines in parvis humidis ac sordidis cubiculis versarentur, ubique ad coërcendam choleram aptae inveniebantur. *)

ec mirum inde videbitur, quod et illi loci haud ıcolumes reddebantur, qui cum locis cholera .tis, quorum aegroti autem secludebantur, fre- communicatione utebantur. **)

.bid. p. 94.
.lust l. c. p. 12. 17.
'reuss. Staatszeitung No. 235. vom 21sten Aug. 1831.
.Bresl. Aerzte p. 89.

VITA.

Ego, Rudolphus Julius Rohnstock, lucem adspexi die IVto m. Octobris, a. s. MDCCCIX, Juliusburgi, inferioris Silesiae oppidulo, haud procul ab Olsna sito, parentibus carissimis, patre Joanne Conradio pellione, matreque Christiana, e gente Poetschiana, quos adhuc superstites veneror. Prima litterarum rudimenta accepi in schola patria Juliusburgensi, deinde per tres annos Viri S. Venerandi Ferd. Jaesche, Sacrorum Ministri et Verbi divini in ecclesia Juliusburgensi interpretis, nec non Senioris dioeceseos Olsnensis, institutionibus interfui, cujus plurima de me merita grata ac pia semper tenebo memoria. Doctissimi hujus Viri opera in artibus ingenuis ita eruditus sum, ut puer annum aetatis decimum quartum nondum egressus, anno h. saeculi vicesimo tertio, in Gymnasio Maria-Magdalenaeo, quod Vratislaviae adhuc floret, a Celeberrimo Mansone t. t. rectore, discipulis secundi Ordinis adscribe-

ursu scholastico absoluto anno MDCCCXXVII ituli in Lyceum medico-chirurgicum, quod aviae adhuc viget et floret. Quod dum frequam, per duos annos hisce disciplinis intergrate confiteor:

ellentissimus Schummel chemiam, physicen et botanicen;

strissimus Lichtenstaedt institutiones medicas, materiam medicam, artem formulas medicas concinnandi, chirurgiam forensem et castrensem mihi tradiderunt.

strissimum Ottonem anatomen corporis humani universam, osteologiam et syndesmologiam, physiologiam et anatomen pathologicam docentem, de methodo sectiones forenses rite instituendi disserentem, nec non foetus historiam enarrantem audivi; eundemque ducem habui optimum in exercitationibus anatomico-practicis.

strissimus Seerig doctrinam de fracturis ossium et luxationibus, de instrumentis chirurgorum, artem fascias chirurgicas rite applicandi, ophthalmiatricen, chirurgiam generalem et specialem mihi exposuit.

strissimus Barkow osteologiam, syndesmologiam et angiologiam me docuit, ejusque correpetitionibus de anatome corporis humani universa, de fasciis et instrumentis chirurgorum, de pathologia et therapia morborum

chirurgicorum magno cum fructu interesse mihi contigit.

Experientissimi Wentzke correpetitiones de pathologia et materia medica, et lectiones de morborum acutorum et chronicorum therapia speciali frequentavi; idemque in cognoscendis et curandis hominum morbis apud aegrotorum lectulos dux benignissimus facem mihi praetulit.

Experientissimus Hayn de therapia morborum acutorum et chronicorum speciali, de toxicologia et ope asphycticis ferenda correpetitiones mecum instituit.

Illustrissimum Betschler de arte obstetricia, cum theoretica tum practica et de operationibus chirurgicis disserentem audivi; eundemque in Clinico et Policlinico obstetricio, et in demonstrationibus operationum chirurgicarum in cadaveribus ducem benignissimum habuisse laetor.

Illustrissimo Hancke institutiones chirurgico-clinicas debeo, quibus ille apud aegrotorum lectulos et docendo et demonstrando me erudivit.

Anno MDCCCXXIX, cum dilectissimorum meorum praeceptorum favore et benevolentia bis primum per biennium accepissem praemium, Lyceum medico-chirurgicum non sine fructu et maxima in Virum Illustrissimum Wendt, Directorem

ravissimum, gratitudine et reverentia affectus et testimonio maturitatis instructus litterarum sitatem almam Viadrinam Vratislaviensem adii. l. Steffens, t. t. Rectore Magnifico, iae civibus adscriptum, Ill. Treviranus, h. canus maxime spectabilis, in numerum orum artis salutaris me recepit. Hac in alma um sede per triennium hisce lectionibus in-

strissimi Wachler: de vita academica bene instituenda, de historia litteraturae Germanorum recentioris;

strissimi Gravenhorst: de zoologia et entozoologia.

strissimus Steffens physicen experimentis illustratam, mineralogiam et anthropologiam;

Glocker oryctognosin universam;

Branis logicen;

Rohowsky psychologiam;

Fischer chemiam theoreticam et practicam;

st. Nees ab Esenbeck botanicen me docuerunt.

Henschel plantas officinales mihi demonstravit.

Goeppert excursiones botanicas mecum instituit.

Lichtenstaedt Celsi Libros de medicina mihi interpretatus est.

Exp. Seidel medicamina regni organici et anorganici, et pharmacologiam;

Ill. Purkinje physiologiam corporis humani universam experimentis illustratam;

Ill. Otto anatomen comparatam;

Ill. Klose encyclopaediam medicam et medicinam forensem mihi explicuerunt.

Ill. Benedict ophthalmiatricen et chirurgiam specialem mihi evolvit et operationes chirurgicas in cadaveribus demonstravit, nec non in Clinico chirurgico per biennium dux et praeceptor benignissimus mihi exstitit.

Illustrissimum Wendt de therapia morborum acutorum et chronicorum, de syphilide, de morbis infantum, de ope asphycticis ferenda, et de cholera Asiatica disserentem mihique benevolentissimum praeceptorem habuisse laetor.

Illustrissimum Remer therapiam morborum apyreticorum generalem et specialem docentem me audivisse glorior. In Clinico medico Virum hunc Illustrissimum ducem optimum et gravissimum me habuisse, pia grataque mente semper memor ero.

Experientissimum Remer j. in exercitationibus clinico-practicis ducem benevolum veneror.

Quibus omnibus Viris Illustrissimis, Celeberrimis, Experientissimis, praeceptoribus meis summas

d mortem usque venerandis, nunc, quum o sim, ut, superatis examinibus praescriptis, medicinae et chirurgiae honores in me con-, maximas, quas possum, gratias palam ago rimis de me meritis, quorum memoriam ex animo nulla dies delebit.